

ZPRAVODAJ JIHOČESKÝCH BOTANIKŮ

Jihočeská pobočka České botanické společnosti

České Budějovice

Zpráva o činnosti jihočeské pobočky České botanické společnosti v Českých Budějovicích při Jihočeském muzeu za rok 2012

Ve spolupráci s Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích uspořádala pobočka tři přednášky a jedno diskusní dopoledne:

21. 1. 2012 – Jiří Koptík: Opuštěné vojenské prostory očima botanika, aneb když je nepřítelem sukcese.

18. 2. 2012 – Radim J. Vašut: Horské druhy vrb v ČR. První seznámení s genetickou strukturou populací.

24. 3. 2012 – Výroční členská schůze jihočeské pobočky České botanické společnosti při Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích spojená s přednáškou M. Štecha a K. Pracha: Vegetační a floristické poznámky z cesty do Gruzie a zpět.

8. 12. 2012 – Tradiční zhodnocení botanické sezóny 2012 (nové nálezy, literatura atd.).

Exkurze pro členy, spolupracovníky a příznivce pobočky, které pořádala pobočka:

Vzhledem ke konání floristického kurzu v Prachaticích (ve dnech 8.–14. 7.2012) výbor připravil v roce 2012 jen jednodenní exkurze ve spolupráci s dalšími institucemi. Víkendovou exkurzi připravila odbočka pobočky Hledačky. Členové pobočky se také mohli zúčastnit exkurzí v rámci floristického kurzu, který pobočka po odborné stránce zajišťovala.

Víkendová exkurze:

20. – 22. 7. 2012 – Za všivcem krkonošským a ostřicí Bigelowovou k Luční boudě. Zúčastnilo se 7 lidí, pořádaly Hledačky.

Ve spolupráci s PřF JU pak jednodenní exkurze:

31. 3. 2012 - Vítání jara na Čertově stěně - za kvetoucím vřesovcem pleťovým, vedli L. Ekrt & E. Holá

6. 5. 2012 – Z Hradců do Čakova, vedl P. Koutecký.

19. 5. 2012 – Za fascinujícími rostlinami a mechorosty Vrbenských rybníků, vedli M. Štech a T. Štechová.

26. 5. 2012 – Na vápence k Hejné a Žichovicům, vedl R. Paulič.

26. 6. 2012 – Prohledávání Tůní u Hájské s Kouřou a Hledačkama, vedli P. Koutecký a Hledačky.

29. 9. 2012 – Pučanka je věčně krásná, vedl R. Paulič.

6. 10. 2012 – Údolí Malše nad Kaplicí, vedl P. Koutecký.

20. 10. 2012 – Z Rudolfova na Mrhal, vedli M. Štech a T. Štechová.

27. 10. 2012 – Na bitevní pole u Sodoměře (1420) a NPR Řežabinec, vedl L. Ekrt.

19. 1. 2013 - Větvičky a sušinky 2013 aneb Barborkobraní z Vrbeňáků až na Hlubokou – vedl J. Velebil, pořádaly Hledačky, zúčastnilo se 5 lidí.

Další činnost

1. Na jaře bylo vydáno 65. číslo Zpravodaje jihočeských botaniků.

2. Výsledky 18. pokračování cyklu Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech (přispělo 11 členů a spolupracovníků pobočky) byly připraveny k publikaci ve Sborníku Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy, 2012.

3. Během roku 2012 probíhala editace aktualizované verze Komentovaného červeného seznamu květeny jižní části Čech, který bude připraven do tisku v roce 2013.

4. V průběhu roku proběhl průzkum populace vrby *Salix appendiculata* v karu Plešného

jezera. Na celé ploše karu bylo zjištěno 11 keřů tohoto druhu. Z nich bylo 7 samičích rostlin a 4 samčí.

Od ústředí pobočka obdržela dotaci 3000,- Kč, která byla použita na převádění materiálů pobočky do elektronické podoby.

K 31. 12. 2012 měla pobočka celkem 99 členů, z toho 62 členů ČBS a 37 spolupracovníků a její odbočka Hledačky 24 členů, z toho 18 řádných.

Činnost pobočky v uplynulém období řídil výbor ve složení:

předseda	– Milan Štech
místopředseda	– Petr Lepší
jednatel	– Martin Lepší
hospodář	– Leoš Lippl
členové	– Josef Albrecht, Jana Janáková, Libor Ekrt, Radim Paulič, Petr Koutecký, David Půbal, Alena Jírová

Zprávu sestavili: M. Štech, M. Lepší a P. Lepší

Zpráva z výroční členské schůze

Dne 23. 3. 2013 proběhla v náhradním přednáškovém sále Jihočeského muzea v budově Stavounionu výroční členská schůze jihočeské pobočky České botanické společnosti. Schůze se zúčastnilo 21 členů a spolupracovníků pobočky a hostů. V úvodu byla Martinem Lepším přednesena zpráva o činnosti pobočky v roce 2012. Následně Milan Štech seznámil přítomné s plánem činnosti na rok 2013. Zúčastnění byli také informováni o stavu zpracování aktualizace komentovaného červeného seznamu květeny jižní části Čech, který bude dokončen a vyjde v roce 2013.

Po diskusi následovala přednáška V Melichara „Aktuální botanické databáze a projekty Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky a příklady z praxe.“

Členské příspěvky (30,- Kč) mohou členové a spolupracovníci zasílat na adresu člena výboru pobočky Leoše Lippla: Rudolfovská 509, České Budějovice, 370 01 nebo lze příspěvky zaplatit i na exkurzích a přednáškách.

Rostlina roku 2013 – *Salix myrtilloides* a víkendová exkurze

Za rostlinu roku 2013 byla vybrána vrba borůvkovitá – *Salix myrtilloides*. Tento v současnosti v jižních Čechách neznámý druh se v tomto území vyskytoval v minulosti na Třeboňsku a na Šumavě. V herbáři J. Gazdy byla objevena položka ze 70. let z Hornovltavské kotliny (mezi obcemi Pěkná a Chlum). Vedení pobočky se proto rozhodlo uskutečnit exkurzi zaměřenou na znovuoživení druhu v této dosud poměrně zachované oblasti. Pravděpodobný termín této víkendové exkurze je 23. – 25. 8. 2013. Přihlášky posílejte na adresu jednatele pobočky Martina Lepšího (leps@seznam.cz).

Milan Štech

Exkurze

Program exkurzí na jaro 2013

Po stopách *Corydalis solida* na Táborsku

sobota 6.4. – Odjezd v 7:04 rychlíkem z Českých Budějovic do Tábora, tam přestup na osobák do Malšic (příjezd 8:28). Odtud pak cestou necestou údolím Lužnice zpět do Tábora. Hlavním cílem exkurze je revize sporného výskytu druhu *Corydalis solida* v této oblasti. I v případě neúspěchu lze však počítat s hojným výskytem jarních geofytů a polních plevelů. Vedl P. Kúr.

Exkurze je pořádána ve spolupráci s jihočeskou pobočkou České Botanické Společnosti.

Lichenologická exkurze na vápence z Rábí do Sušice

neděle 7.4. – Odjezd vlakem z ČB v 6:01 do Žichovic (na trati Horažďovice – Sušice). Návrat do ČB ve 20:00. Vedl J. Vondrák.

Údolím Malše z Kaplice přes Pořešín do Sv. Jana nad Malší

sobota 13.4. – Odjezd v 7:45 z autobusového nádraží do Kaplice, návrat autobusem ze Sv. Jana v 16:59 – v ČB v 17:40. Vedl J. Š. Lepš. Lupu a buřty s sebou!

Hledání masečnicku kulovitého v Krtelském lese u Netolic

neděle 21.4. – Odjezd busem z ČB 6:50 do Netolic, tam 7:25 sraz účastníků. Mykologická exkurze za vyhynulým masečnickem kulovitým (*Sarcosoma globosum*). Při jeho hledání můžeme nalézt jiné na jaře fruktifikující druhy! Návrat busem z Libějovic 16:07 do ČB 16:50, případně pozdějším 16:48, v ČB 18:20. Vedl M. Beran.

Exkurze je pořádána ve spolupráci s Hledačkami (odbočkou jihočeské pobočky České Botanické Společnosti; <http://botanika.prf.jcu.cz/hledacky/>) a Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích.

Bryo-botanická exkurze do srdce Slepíčních hor

neděle 28.4. – Odjezd v 7:30 z autobusového nádraží v Českých Budějovicích do Besednice (příjezd 8:20). Odtud pak přes PP Besednické vltavíny, vrch Kohout a PR Ševcova hora na autobus do Slavče. Vedli J. Košnar a P. Kúr.

Exkurze je pořádána ve spolupráci s jihočeskou pobočkou České Botanické Společnosti.

Po trase exkurze V. Vondráška uskutečněné v roce 1934 do okolí Křemže – z Mříče přes Otmaň k Hornímu Hajnému, na Dívčí Kámen a zpět do Mříče

středa 1.5. – Odjezd z Českých Budějovic vlakem v 8:04 do stanice Křemže (zde sraz). Návrat z Křemže (Holubova nebo Třísova) v 15:21, 17:21 nebo 19:21. Uvidíme, kolik toho stihneme ujít (v roce 1934 zde V. Vondrášek našel např.: *Dactylorhiza sambucina*, *Chimaphila umbellata*, *Corallorhiza trifida*, *Pinguicula vulgaris*). Svačinu a terénní obuv s sebou. Vedli: A. Vítová, Martin a Petr Lepší.

Exkurze je pořádána ve spolupráci s jihočeskou pobočkou České Botanické Společnosti a Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích.

Z Dívčic do Zlivi

sobota 4.5. – Odjezd vlakem v 9:01 hod. z ČB do stanice Dívčice, návštěva zajímavé lokality Zbudovská mokřina s výskytem vzácných druhů rostlin (např. *Cardamine dentata*, *Lemna turionifera*, *Pedicularis palustris*, *Ceratophyllum submersum*) a lokality Řídká Blana s výskytem tůní s *Utricularia bremii*. Zpět vlakem ze Zlivi v 17:21 hod. – vedl L. Ekrť.

Exkurze je pořádána ve spolupráci s jihočeskou pobočkou České Botanické Společnosti.

Do hor k Temelínu

středa 8.5. – Odjezd vlakem v 7:07 do Čičenic, přestup na vlak směr Týn nad Vltavou (odjezd z Čičenic v 7:59), sraz na zastávce ve Lhotě pod Horami po příjezdu vlaku v 8:10. Odtud podle počasí a nálady do hor do lesů nebo pod hory na louky a do mokřadů mezi rybníky. Návrat do Č. Budějovic v 17:59. Vedou M. Štech a T. Štechová.

Exkurze je pořádána ve spolupráci s jihočeskou pobočkou České Botanické Společnosti.

Na vápencovou flóru k Žichovicům

sobota 11.5. – Odjezd vlakem v 8:01 do Žichovic (rychlík směr Plzeň, přestup v Horažďovicích-Předměstí). Sraz na vlakové zastávce Žichovice po příjezdu vlaku v 9:28. Odtud přes vápencové kopce Kočí břeh, Křešňovec, Bubečná a Zlatnice do obce Čímice a odtud zpět po polní cestě kolem zatopeného vápencového lomu do Žichovic (hospoda). Vlak ze Žichovic jede zpět do ČB v 16:22. – vede R. Paulič.

Exkurze je pořádána ve spolupráci s jihočeskou pobočkou České Botanické Společnosti.

Za kukačkou do Brlohu

neděle 12.5. – Odjezd vlakem v 10:05 do Holubova (příjezd 10:35). Odtud přes PP Horní luka a po úbočí Kleti přímo do Brlohu – PP Na Stráži. Podle času a nálady návštěva Kuklova (zřícenina hradu a kostela). Návrat autobusem v 18:15 (19:10 v ČB) či vlakem z Křemže (několik možností, poslední ve 21:34). – vedou M. Kotlínek a Z. Štípková.

Velká Ohrazenice

sobota 18.5. – Odjezd v 8:10 rychlíkem směr Brno do Veselí nad Lužnicí, tam přestávka na občerstvení nebo průzkum květeny okolo nádražní budovy, pak osobním vlakem v 9:42 do Doňova (tam 9:51). Odtud cestou necestou kolem menších rybníků na rašeliny (bude tam mokro!) mezi rybníky Velká a Prostřední Ohrazenice. Návrat podle nálady z Veselí nad Lužnicí (vlak jedou cca co hodinu). Vede P. Koutecký.

Exkurze je pořádána ve spolupráci s jihočeskou pobočkou České Botanické Společnosti.

Hledání rdestů aneb vodní makrofyta letos napuštěných rybníků (Třeboňsko či Českobudějovicko)

sobota 1.6. – Lokalita, odjezd i příjezd budou upřesněny podle vývoje napouštění rybníků nejpozději týden předem na <http://botanika.prf.jcu.cz/hledacky/>. Tato exkurze bude zaměřena na poznávání vodních makrofyt, především rdestů. Vede Z. Kaplan, Z. Hroudová a Hledačky.

Exkurze je pořádána ve spolupráci s Hledačkami (odbočkou jihočeské pobočky České Botanické Společnosti) a s Botanickým ústavem Akademie věd ČR.

Exkurze na Facebooku

Letos poprvé je možno sledovat exkurze na Facebooku. Před exkurzí vám tato aplikace připomene kdy a kde je a také se třeba dozvíte kdo se na ní přibližně chystá. Po exkurzi tam naleznete i fotky z exkurzí a různé komentáře. Staňte se fanouškem pokud máte Facebook. K nahlížení je stránka **přístupná i lidem, kteří sami Facebook nemají.**

<https://www.facebook.com/pages/Katedra-botaniky-P%C5%99F-JU/424484454306472>

Botanické pexeso za účast na exkurzi!

Kdo jste se letos účastnil nebo se zúčastníte některé z nabízených exkurzí a ještě nemáte ani jedno z 5ti barevných sad botanických pexes, vyzvedněte si ho na katedře botaniky u sekretářky Ivy Weitrové (+420 389 032 345, Na Zlaté stoce 1, České Budějovice). Budou k dispozici až do rozdání zásob (měli jsme jich pro katedru 50 a ne každý si po exkurzi přišel).

Více se o pexesu dozvíte na botanickém fotografickém webu katedry botaniky UP v Olomouci na flora.upol.cz, kde si můžete také zahrát jeho elektronickou verzi.

Na koho nezbyde, nezoufejte. Na Floristickém kurzu ČBS a na konferenci ČBS dostane každý účastník také jedno.

Žádost o spolupráci

Vážení členi a příznivci Hledaček,

po veleúspěšném Hledání masečnicku, které proběhlo v neděli 21.4. a na němž vzniklo heslo "Kdo hledá masečnick, najde šikoušek!" nás ještě v letošní sezóně čeká jedna exkurze a to na vodní makrofyta v sobotu 1.6. pod vedením Z. Kaplana a Z. Hroudové. Lokalita bude upřesněna týden před exkurzí. Až budete během května jezdit terénem, **dívejte se prosím po vhodném rybníku.**

Důležitá mezi-akce je "**Hledání vhodného rybníka**" :-). V ideálním případě by měl být loni vypuštěný, letos na nízké vodě a nejlépe písčité. Hlašte nám ale prosím každý málo napuštěný bez ohledu na další vlastnosti a to buď e-mailem na **hledacky@email.cz**, telefonicky Aleně Jírové na číslo 775651598 či nejlépe rovnou do on-line tabulky, kde najdete i seznam rybníků co byly loni vypuštěné:

https://docs.google.com/spreadsheets/ccc?key=0Ai_swZn5N5-PdFBZSIJuYmhkYkFheTF6dmlxYmJkZmc&usp=sharing

Děkujeme za spolupráci. Kdo hledá, najde!

Hledačky

<http://botanika.prf.jcu.cz/hledacky>

Jubilea

V letošním roce se dožívají šedesátin pan Karel Prach a paní Jitka Kovářiková. Výbor jihočeské pobočky ČBS při této příležitosti děkuje za jejich dosavadní spolupráci při výzkumu jihočeské květeny a přeje jim do dalších let především pevné zdraví a hodně úspěchů nejen v botanické činnosti.

Milan Štech

Botanické články publikované v roce 2012 v 52. ročníku Sborníku Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy

Seznam všech článků uveřejněných ve **Sborníku od roku 1958 do roku 2012 naleznete na internetových stránkách Sborníku** (www.muzeumcb.cz – pod záložkou vydavatelská činnost).

Boublík K.: Květena a vegetace Přírodní rezervace Fabián na jihozápadním okraji Českomoravské vrchoviny. – 52: 26–33.

Lepší M. & Lepší P. (red.): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XVIII (*Aphanes australis*, *Bromus japonicus*, *Diplotaxis tenuifolia*, *Dryopteris cristata*, *Epipactis atrorubens*, *Fumaria vaillantii*, *Lepidium heterophyllum*, *Malaxis monophyllos*, *Orobanche purpurea* subsp. *purpurea*, *Rosa gallica*, *Setaria verticillata*, *Thelypteris palustris*, *Vicia dalmatica*). – 52: 34–48.

Malíček J., Hlaváček R., Neuwirthová H. & Pipek J.: Zajímavé floristické nálezy ze Sedlčanska a přilehlé části vltavského údolí (střední Čechy). – 52: 49–111.

Štechová T.: Výskyt ohroženého rašeliništního mechu *Drepanocladus polygamus* v jižních Čechách. – 52: 112–118.

ZPRAVODAJ JIHOČESKÝCH BOTANIKŮ – vydává jihočeská pobočka České botanické společnosti v Českých Budějovicích pouze pro své členy a spolupracovníky. Redakčně připravili Petr Lepší, Milan Štech, Jana Janáková, David Půbal. Počet výtisků 18, distribuováno elektronicky. Květen 2013.